

گردشگری باغ شهری و نقش آن در توسعه‌ی اقتصاد محلی

(مورد مطالعه: باغ شهر کشم)

نامزدپوهنیار احمد شبیر شاه‌پور

دیپارتمنت جغرافیا، پوهنچی تعلیم و تربیه، پوهنتون تخار

shabirshapor@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-0160-1346>

نویسنده

نشانی برقی

نشانی ارکاید

پوهنیار عبدال امین اکبری

دیپارتمنت جغرافیا، پوهنچی تعلیم و تربیه، پوهنتون تخار

yroamin@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-0351-7586>

نویسنده

نشانی برقی

نشانی ارکاید

عبدالواسع معروفی

دانش آموخته‌ی دیپارتمنت جغرافیا، پوهنچی تعلیم و تربیه، پوهنتون تخار

abdulwasimarooofi20@gmail.com

نویسنده

نشانی برقی

نشانی ارکاید

چکیده

گردشگری صنعت پویا و متحرک عصر حاضر است و باغ‌شهرها از جمله‌ی مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری به حساب می‌آیند. با توجه به وضعیت جغرافیایی ویژه‌ی افغانستان، وجود باغ‌شهرها اجتناب ناپذیر است. یکی از باغ‌شهرهای زیبا و دارای موقعیت مناسب، باغ‌شهر ولسوالی کشم می‌باشد. اما؛ چگونگی استفاده‌ی معقول به‌عنوان یک جاذبه‌ی گردشگری از این باغ، مسأله است. این تحقیق به هدف مطالعه‌ی تاثیر باغ‌شهر کشم روی جذب گردش‌گران و توسعه‌ی اقتصاد محلی صورت گرفته است. روش تحقیق تحلیلی- توصیفی از نوع پیمایشی بوده و از نظر هدف کاربردی می‌باشد. داده‌های تحقیق توسط پرسش‌نامه جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شده است. بر بنیاد یافته‌های تحقیق؛ شاخص نگرش جامعه‌ی میزبان با میانگین (۴.۱)، شاخص اثر بر اشتغال با میانگین (۳.۲) و شاخص اثر بر درآمد با میانگین (۳.۶) از وضعیت مطلوبی برخوردار هستند. این بدان معناست که باغ‌شهر کشم به‌عنوان یک جاذبه‌ی مهم گردشگری نقش مثبت و معناداری روی توسعه‌ی اقتصاد محلی دارد. بنابر این؛ توجه به باغ‌شهرها به‌عنوان منابع مهم اقتصادی، لازم و ضروری می‌باشد.

کلیدواژه: گردشگری باغ‌شهری، اقتصاد محلی، ولسوالی کشم و باغ‌شهر کشم.

Garden-Based Tourism and Its Impact on Local Economic Development (A Case Study of Kishm Garden city)

Author **Ahmad shabir shahpor**
 Email Geography department, education faculty, takhar university
 Orcid shabirshapor@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0009-0160-1346>

Author **Abdul amin akbari**
 Email Geography department, education faculty, takhar university
 Orcid yroamin@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0009-0351-7586>

Author **Abdul wasi marofi**
 Email Student of Geography department, education faculty, takhar university
 Orcid abdulwasimaroofi20@gmail.com

Abstract

Tourism is a dynamic and evolving industry in the contemporary era, and garden cities are considered among the most significant tourist attractions. Given the unique geographical context of Afghanistan, the presence of garden cities is inevitable. One such garden city with notable beauty and strategic location is the garden city of Kishm District. However, the key issue lies in how to utilize this garden rationally as a tourist attraction. This study aims to examine the impact of the Kishm garden city on attracting tourists and promoting the local economy. The research employs a descriptive-analytical survey method and is applied in nature. Data were collected through questionnaires and analyzed using SPSS software. According to the findings, the community attitude index had a mean score of 4.1, the employment impact index scored 3.2, and the income impact index recorded a mean of 3.6 — all indicating favorable conditions. These results suggest that the Kishm garden city plays a significant and positive role in the development of the local economy as a major tourist attraction. Therefore, recognizing and investing in garden cities as key economic resources is both essential and imperative.

Keywords: Garden City Tourism, Local Economy, Kishm District, Kishm Garden City.

مقدمه

گردشگری میل به استفاده از محیط و فضا در اوقات فراغت با انگیزه‌ها و مقاصد مختلف است. گردشگری در یک کُلیت در برگیرنده‌ی جریانی از سرمایه، انسان، فرهنگ و کُنش متقابل میان آن‌هاست که در فضای جغرافیایی تحقق می‌یابد (زیاری و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۵۶). گردشگری از فعالیت‌های مهم با پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و محیطی در شهرهاست (فنی و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۹). این صنعت روز به روز در حال گسترش است و کشورها هریک با تناسب پتانسیل-های خود سعی در جذب هرچه بیش‌تر گردشگران دارند. نوعی از گردشگری که در این اواخر در شهرهای بزرگ و متوسط مورد توجه است، گردشگری درون‌شهری است. ساختار فیزیکی و اجتماعی محیط‌های شهری، شرایط مناسبی را برای گردشگران، فراهم می‌کند و فرصت‌های گردشگری متعدد و متنوعی را در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد (ضیایی و عباسپور، ۱۳۹۰: ۷۷). زندگی شهری امروزی؛ نیازمند توجه و داشتن یک باغ‌شهر خوب برای رفع خستگی ناشی از کار می‌باشد. برای همین است که در ساخت‌وساز شهرها، زمین‌هایی را برای ساختن پارک، فضای سبز، باغ‌شهر و تفریح‌گاه در نظر می‌گیرند تا مردم بتوانند در موقع ضرورت به آن مراجعه کرده و خستگی‌شان را رفع کنند. ناگفته نباید گذاشت که باغ‌شهرها ممکن توسط دولت یا توسط افرادی به‌صورت شخصی ساخته شود و از آن برای درآمدزایی استفاده شود. هرچند که پارک‌های داخل شهر با فضای سبز آن معمولاً به‌روی اهالی شهر به‌صورت رایگان باز است اما باغ‌شهرهای که به‌شکل ویژه ساخته شده‌اند، برای تفریح و گردشگری به‌منظور درآمدزایی استفاده می‌شوند. در شهرهای مختلف افغانستان از باغ‌شهرها به‌مقاصد مختلف استفاده می‌شود که درآمدزایی نقش اولویت دارد. با توجه به این گفته‌ها باغ‌شهرها نقش ویژه‌ای برای جذب گردشگران شهری و حتی در مواردی بیرون‌شهری دارند و می‌توانند تاثیر شگرفی بر توسعه‌ی اقتصاد محلی داشته باشند. در همین مورد باغ‌شهر کشم در عین حالی که یک نسبت روستایی دارد، یک باغ‌شهر درجه اول نیز به حساب می‌آید. در تحقیق حاضر به نقش باغ‌شهر کشم در جایگاه یک جاذبه‌ی گردشگری و تاثیر آن بر اقتصاد محلی پرداخته شده است. ساختار این تحقیق مبتنی بر الگوی محصول گردشگری باغ‌شهری با تمرکز بر توسعه‌ی اقتصادی محلی است.

تبیین مسأله

با افزایش زندگی شهری-ساختمانی که فقدان درخت و فضای سبز در آن احساس می‌شود، استرس مضاعفی بر جوامع به‌خصوص شهری، سایه افکنده است. در این میان گذران اوقات فراغت به‌عنوان یکی از نیازهای اساسی جوامع معاصر شناخته شده و در راستای این امر گردشگری نیز به‌عنوان یکی از شیوه‌های گذران اوقات فراغت گسترش و توسعه یافته است

(خسروی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۱: ۶۶) یکی از پتانسیل‌های جذب گردشگران در کشور ما، وجود باغات در حاشیه و داخل شهرها می‌باشد. در گردشگری باغ‌شهری، گردشگران برای بازدید و گذران اوقات از باغ‌های داخل شهر خود بازدید به‌عمل می‌آورند. با توجه به وضعیت محیطی افغانستان و شرایط کوهستانی بودن و دامنه‌ای بودن آن امکان ایجاد باغ‌شهرهای مختلف در این کشور خیلی زیاد است. افغانستان به‌عنوان کشور کم‌تر توسعه‌یافته، استفاده‌ی چندانی از گردشگری باغ‌شهری ندارد. این درحالی است که اکثر شهرهای افغانستان ظرفیت خوبی برای ایجاد باغ‌شهرهای مهم و تبدیل شدن آن‌ها به‌عنوان یک جاذبه‌ی مهم گردشگری را دارند. زیرا هنوز محیط زیست طبیعی و دامنه‌های درختی و باغی شهر تا حدی دست‌نخورده باقی مانده و تصویر واضحی از باغ‌شهرها را مصداق می‌بخشند یا شهرهای محلی که هنوز نمای بکر و شبه-روستایی خود را حفظ کرده و ساختمان‌های بلند بر اراضی آن‌ها سایه نی‌افکنده است، می‌توانند نقش خوبی در رشد گردشگری باغ‌شهری ایفا کنند. از همین رو، توجه جدی به باغ‌شهرها و ظرفیت‌های بالقوه‌ی آن‌ها می‌تواند در توسعه‌ی اقتصادی محلی نقش مؤثر داشته باشد. با توجه به همین مورد، توجه به باغ‌شهرها به‌عنوان جاذبه‌ی گردشگری از اهمیت خاصی برخوردار است. باغ کشم از مشهورترین باغ‌شهرهای ولسوالی کشم است که اهمیت تفریحی بالایی دارد. این باغ در داخل شهر کشم و حاشیه‌ی دریای آن موقعیت دارد. با توجه به این، مهم‌ترین مسأله تحقیق حاضر این است که باغ‌شهر کشم تا چه اندازه روی جذب گردشگر تأثیر و در توسعه‌ی اقتصاد محلی نقش دارد؟

پرسش‌های تحقیق

پرسش اصلی: باغ‌شهر کشم چه نقشی در توسعه‌ی اقتصاد محلی کشم دارد؟

پرسش‌های فرعی

۱. نگرش مردم نسبت به ورود گردشگران به باغ‌شهر کشم چگونه است؟
۲. ورود گردشگران در باغ‌شهر کشم تا چه اندازه روی اشتغال تأثیر می‌گذارد؟
۳. نقش ورود گردشگران بر درآمد مردم محلی چگونه است؟

اهمیت تحقیق

رشد فزاینده‌ی شهرنشینی در دهه‌های اخیر سبب شده است که توجه به صنعت توریسم و اکوتوریسم به‌عنوان بزرگ‌ترین و متنوع‌ترین صنعت و نیز به‌عنوان هدف قابل حصول در فرایند توسعه‌ی پایدار، مورد توجه قرار گیرد (هاشمیان و همتی، ۱۴۰۳: ۲). باغ‌شهرها با معماری هماهنگ با طبیعت می‌توانند جایگاه ویژه‌ای برای گردشگری مبتنی بر تعامل انسان و طبیعت در حرکت به‌سمت گردشگری پویا و پایدار در برنامه‌ریزی توریسم داشته باشند (سعیدی و همکاران،

۱۳۹۳: ۱). اهمیت تحقیق در زمینه‌ی گردشگری باغ‌شهرها به همین خلاصه نمی‌شود، زیرا امروزه از باغ‌شهرها به‌عنوان محرکین اقتصادی شهرها نیز یاد می‌شود. بنابر این لازم و ضروری است تا پیرامون این چنین موضوعات تحقیق صورت گرفته و فرصت‌ها و چالش‌های باغ‌شهرها را به‌عنوان جاذبه‌های محلی گردشگری، شناسایی و برای بهبود آن تلاش صورت گیرد. باغ‌شهر کشم نیز یکی از باغ‌شهرهای محلی است که نیاز به بررسی و مطالعه زیاد دارد تا بتواند نقش یک باغ‌شهر قدرت‌مند را به‌عنوان یک محرکه‌ی اقتصادی ایفا کند. از همین رو تحقیق حاضر لازم و ضروری دانسته شد و این تحقیق پیرامون این باغ‌شهر انجام شد.

اهداف تحقیق

هدف اصلی: بررسی نقش باغ‌شهر کشم در توسعه‌ی اقتصاد محلی از منظر گردشگری.

اهداف فرعی

۱. بررسی استقبال و نگرش جامعه میزبان از ورود گردشگران در باغ‌شهر کشم؛
۲. تبیین نقش ورود گردشگران بر اشتغال در باغ‌شهر کشم؛
۳. بررسی نقش ورود گردشگران بر درآمد در باغ‌شهر کشم.

پیشینه‌ی تحقیق

بدون شک مقوله‌ی گردشگری موضوع جدید برای ذهن بشر محسوب نمی‌شود؛ این که انسان از دیرباز به‌واسطه‌ی حس کنج‌کاوی در پی کشف ناشناخته‌ها و مکان‌های جدید بوده، امری ثابت‌شده در تاریخ زندگی بشر است. هرچند در ابتدا هدف انسان از گردش در روی زمین دست یافتن به نقاط دیده‌نشده و بکر بود ولی گردشگران امروزه انگیزه‌های متفاوت‌تری برای گام زدن در این کره‌ی خاکی دارند (زندیه و گودرزیان، ۱۳۹۳: ۶۰). روی گردشگری تحقیقاتی زیادی صورت گرفته که پدیده‌های مختلف جغرافیایی در آن مورد نظر گرفته شده است. پدیده‌های طبیعی-جغرافیایی مثل دریاچه‌ها، کوه‌ها، دریاها و ... که می‌توانند پتانسیل خوبی به‌عنوان جاذبه‌ی گردشگری داشته باشند. اما تحقیق روی یک باغ‌شهر به‌عنوان جاذبه‌ی گردشگری در افغانستان کم پیشینه است. بعضی تحقیقات کم و اندک پیرامون این موضوع در کشور ایران صورت گرفته که نقش باغ‌شهرها را برجسته می‌سازد. در ادامه به بعضی تحقیقات که پیرامون پدیده‌های جغرافیایی به‌عنوان جاذبه‌های گردشگری در افغانستان و ایران انجام شده، پرداخته خواهد شد:

صابری و همکاران (۱۳۹۵) تحقیقی را زیر عنوان (جایگاه فضاهای سبز شهری در گذران اوقات فراغت و گردشگری شهروندان) انجام داده اند. نتیجه حاصل از میانگین مجموع گویه‌ها با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای نشانگر آن است که سطح معناداری به دست آمده از این

آزمون در سطح آلفا با ۹۵٪ اطمینان کوچکتر از سطح آلفا ۵٪ است. بنابر این پارک چنگری می‌تواند تاثیر به‌سزایی در توسعه صنعت گردشگری در شهر کوهداشت داشته باشد و همچنین احداث و تجهیز پارک چنگری تا حد زیادی در رفع نیاز اوقات فراغت مردم کوهداشت ضروری است.

برای و همکاران (۱۳۹۵) تحقیقی را زیر عنوان بررسی تحلیل اثرات اقتصادی گردشگری شهری از دیدگاه شهروندان (مطالعه‌ی موردی: شهر بابلسر)، انجام داده‌اند. در این مقاله نگرش جامعه‌ی میزبان نسبت به تاثیرات اقتصادی گردشگری در شهر بابلسر بررسی و راهکارهای برای توسعه‌ی پایدار گردشگری ارائه گردیده است. نتیجه این تحقیق نشان داد بین متغیر گردشگری و متغیرهای توسعه‌ی اقتصادی در سطح ۰/۰۵ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ رابطه وجود دارد به طوریکه ۹۶/۶ درصد شهروندان تاثیر گردشگری در توسعه مولفه‌های اقتصادی را متوسط تا خیلی زیاد ارزیابی نموده‌اند.

بوزرجمهری و همکاران (۱۳۹۶) تحقیقی را زیر عنوان (نقش و جایگاه گردشگری کشاورزی در توسعه‌ی روستایی) انجام دادند. بر اساس یافته‌ها یکی از مهم‌ترین راه حل‌ها برای کاستن از مشکلات گردشگری کشاورزی و افزودن بر مزایای بالقوه‌ی آن، مشارکت است. هم مشارکت در میان جوامع محلی و هم مشارکت و سهیم شدن جوامع محلی در کنار مدیران و برنامه‌ریزان. از آنجایی که این تحقیق جایگاه گردشگری را با محوریت کشاورزی بررسی کرده و گردشگری کشاورزی قربت نزدیک با گردشگری محیط زیست و باغ‌شهرها دارد، قابل اهمیت است.

زیاری و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیق زیر عنوان (برنامه‌ریزی راهبردی توسعه‌ی گردشگری (مطالعه‌ی موردی: باغات سنتی شهر قزوین) به بررسی این مهم پرداخته‌اند. نتایج این تحقیق نشان داد که گردشگری باغات شهری قزوین، در موقعیت رقابتی قرار دارد. در نهایت جهت بهبود وضعیت گردشگری باغات قزوین، راهبردهای متناسب ارائه گردیده است.

عینالی و همکاران (۱۴۰۱). مقاله‌ی را تحت عنوان پیوندهای روستا-شهری و نقش آن در توسعه‌ی اقتصاد روستایی با تاکید بر گردشگری (مطالعه‌ی موردی: دهستان حصار ولیعصر، شهرستان آوج-استان قزوین) انجام داده‌اند. تحلیل داده‌های پرسشنامه‌ای نشان داد که پیوندهای روستا-شهری از طریق بهبود ارتباطات و فناوری‌های ارتباطی، توسعه‌ی زیرساخت-های عمومی و افزایش سرمایه‌گذاری در روستا به ترتیب با مقدار میانگین ۴/۳۶، ۴/۱۷ و ۴/۰۷ بیشترین تاثیر را در توسعه‌ی اقتصاد روستایی در اثر گردشگری برجا گذاشته است.

اکبری و همکاران (۱۴۰۳) در تحقیق زیر عنوان (ظرفیت توسعه‌ی گردشگری کوهستان با تمرکز بر حوض‌های طبیعی (موردتحقیق ی: حوض ویغان، افغانستان) به این نتیجه رسیدند که

علی‌رغم ظرفیت بالای حوض ویغان برای توسعه‌ی گردشگری، محدودیت‌های بی‌شماری نظیر (کمبود زیرساخت‌ها و تبلیغ ناکافی) نیز وجود دارد. بر بنیاد یافته‌های تحقیق، اسفالت جاده‌های منتهی به حوض، تأسیس امکانات اقامتی و تبلیغات هدف‌مند می‌توانند به جذب گردشگران بیش‌تر کمک کنند و تأثیرات اقتصادی مثبتی را برای این منطقه به ارمغان آورد.

روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و ماهیتاً توصیفی-تحلیلی می‌باشد. داده‌های این تحقیق به صورت پیمایشی و مبتنی بر پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته جمع‌آوری شده است. حجم جامعه‌ی آماری این تحقیق نامعلوم است، جامعه آماری این تحقیق شامل تمام افراد است که با کشم و باغ‌شهر کشم آشنایی داشته‌اند. از میان تمام افراد، ۱۲۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و احتمالی در دسترس انتخاب شد تا داده‌ها نماینده‌ی از جامعه‌ی مورد نظر باشند. پرسش-نامه‌ی تحقیق بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت و با شاخص‌های نگرش جامعه‌ی میزبان، اثر گردشگری بر اشتغال و اثر گردشگری بر درآمد تهیه شده بود.

محدوده‌ی مورد مطالعه

ولسوالی کشم در سمت جنوب غرب شهر فیض آباد موقعیت دارد. شاهراه تالقان-بدخشان از وسط شهر این ولسوالی می‌گذرد، از همین سبب این ولسوالی را به نام دروازه بدخشان هم یاد می‌کنند. رود خروشان ولسوالی تگاب از وسط این ولسوالی و از کنار باغ‌شهر کشم می‌گذرد. آب و هوای این ولسوالی در زمستان سرد و برفی و در تابستان گرم و خشک می‌باشد. باغ‌شهر کشم در مرکز ولسوالی کشم موقعیت دارد. جایی که رودخانه‌ی زیبای کشم از کنار آن می‌گذرد و به زیبایی آن می‌افزاید. باغ‌شهر کشم در سال ۱۳۷۶ ه.ش بالای زمینی بر مساحت ۱۱.۵ هکتار زمین تأسیس شد. این باغ توسط کمیته سویدن حمایه می‌گردد. موقعیت این باغ طوری است که شاهراه تالقان بدخشان از کنار آن گذشته و به اهمیت آن می‌افزاید. بزرگی این باغ سبب شده است تا ضمن ساحات خوب برای گذران اوقات فراغت، زمین ورزشی فوتبال و زمین ورزشی والیبال شهرکشم را نیز در خود جا بدهد. درختان ناجو در این باغ به شکل مهندسی شده غرس شده است. ضمن ناجو در این باغ انواع درختان مثمر مانند گیلاس، چهارمغز، سیب، ناک، توت، آلبالو و ... وجود دارد. نگهداری این باغ توسط آمریت زراعت ولسوالی کشم صورت می‌گیرد که در قسمت شمالی باغ موقعیت دارد. برای فعلا از بازدیدکننده گان این باغ هزینه‌ی گرفته نمی‌شود اما بایستی این روند را تغییر داد و از باغ و موقعیت آن درآمدزایی کرد.

نتایج و یافته‌ها

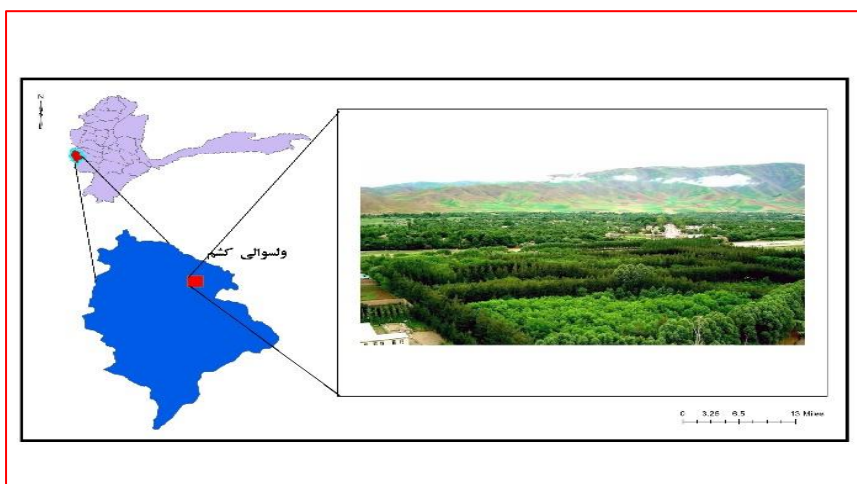
۱. یافته‌های توصیفی

الف) وضعیت دیموگرافیک اشتراک کنندگان تحقیق

میانگین سنی پاسخ‌دهنده‌گان تحقیق ۲۲ سال، بلندترین رده‌ی سنی ۴۰ و پایین‌ترین رده‌ی سنی ۱۸ سال می‌باشد. از نظر جنسیت ۷۲ نفر معادل ۶۰.۰ درصد مرد و ۴۸ نفر معادل ۴۰.۰ درصد زن بود. از نظر تحصیلی ۵۴ نفر معادل ۴۵.۰ درصد دوازده پاس بودند که بیش‌ترین درجه تحصیلی را در بر می‌گیرد، ۴۳ نفر معادل ۳۵.۸ درصد دارای درجه تحصیلی لیسانس، ۲۰ نفر معادل ۱۶.۷ درصد به درجه چهارده پاس، ۲ نفر معادل ۱.۷ درصد ماستر و ۱ نفر معادل کمتر از یک درصد هم بی‌سواد هستند.

در زمینه‌ی اشتغال بیش‌ترین شرکت‌کننده‌گان (۹۰ نفر معادل ۷۵ درصد) مشغول به تحصیل بودند. ۲۱ نفر معادل ۱۷.۵ درصد دارای شغل آزاد، ۷ نفر معادل ۵.۸ درصد شاغل دولتی و یک نفر هم معادل ۰.۸ درصد به ترتیب بیکار و خانه‌دار بودند. از نظر نوع مالیکت مسکن ۱۰۳ نفر معادل ۸۵.۸ درصد با داشتن خانه‌های شخصی دارای بیش‌ترین فراوانی بودند. ۱۲ نفر معادل ۱۰ درصد دارای خانه‌های کرایه‌ای، ۲ نفر دارای مسکن گروهی و ۳ نفر دارای ملکیت‌های دیگر می‌باشند. حد میانه مدت اقامت پاسخ‌گویان ۲۵ سال است. بیش‌ترین فراوانی مدت اقامت هم ۲۰ سال است یعنی بیش‌تر پاسخ‌دهنده‌گان ۲۰ سال و بیش‌تر از ۲۰ سال است که در شهر ولسوالی کشم زندگی می‌کنند.

تصویر (۱) نمایی از باغ‌شهر ولسوالی کشم

ب) تحلیل یافته‌ها بر بنیاد آماره‌های توصیفی

طوری که در جدول زیر دیده می‌شود، تمام ۱۲ شاخص به کار رفته در این تحقیق امتیاز بیشتر از عدد ۳ که از حد وسط طیف بیشتر است، کسب کرده اند. این بدان معناست که تمام شاخص‌های این تحقیق از سوی پاسخ‌دهنده گان، مثبت ارزیابی شده و نقش گردشگری باغ-شهری را برای توسعه‌ی اقتصاد محلی پر رنگ می‌دانند. برای وضاحت بیشتر جدول آماره‌های توصیفی، تمام شاخص‌ها در زیر آورده شده است.

جدول (۱) آماره‌های توصیفی کلیه گویه‌های تحقیق			
گویه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار
خرسندی از ورود گردشگر به باغ کشم	۱۲۰	4.34	.865
رونق گردشگری و تاثیر آن روی توسعه‌ی محلی		3.98	.953
استقبال مردم کشم از ورود گردشگران		3.91	1.100
نعمت بودن حضور گردشگران در باغ کشم		4.25	.946
حضور گردشگران و افزایش درآمد ساکنان محلی		3.33	1.231
رونق گردشگری و نقش آن بر جذب سرمایه گذاری و افزایش درآمد محلی		3.33	1.155
افزایش گردشگران و افزایش فروش دکانداران در مواقعی از سال		3.28	1.175
پایداری توسعه‌ی گردشگری و پایداری درآمد و پس انداز مردم		3.17	1.318
حضور گردشگران و افزایش تولیدات محلی و اشتغال زایی زنان		3.60	1.072
رونق گردشگری و جذب سرمایه گذاری و افزایش درآمد محلی		3.54	1.044
افزایش گردشگران و افزایش فروش دکانداران در مواقعی از سال		3.99	.948
پایداری توسعه‌ی گردشگری و پایداری درآمد و پس انداز مردم		3.66	1.170

۲. یافته‌های استنباطی

نورمال بودن داده‌ها: برای این که مشخص گردد برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های پارامتریک و یا ناپارامتریک استفاده گردد، دانستن نورمال بودن و نبودن داده‌ها ضروری است. به منظور فهم نورمالیته داده‌های تحقیق از آزمون کلوموگروف-اسمرنوف و شاپیروویلک استفاده صورت

گرفت. بنابر نتایج آزمون‌ها که در جدول زیر نیز آورده شده است، داده‌ها از حالت نورمال برخوردارند.

جدول (۲) آزمون کولموگوروف- اسمرنوف و شاپیروویلک برای نورمال بودن داده‌ها					
Shapiro-Wilk			Kolmogorov-Smirnov		
Sig.	Df	Statistic	Sig.	df	Statistic
.060	120	.979	.200*	120	.065

هر یک از شاخص‌های به کار رفته در این تحقیق توسط چهار گویه مورد بررسی قرار گرفته‌اند. برای تحلیل و بررسی گویه‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شده و آماره‌های عددی میانگین، سطح معنی داری، t ، تفاوت میانگین و بازه اطمینان ۹۵ درصد برای تفاوت میانگین بررسی شده است.

استقبال و نگرش جامعه‌ی میزبان: این شاخص با چهار گویه مورد بررسی قرار گرفته است. گویه اول (خرسندی از ورود گردشگران به باغ کشم) با میانگین ۴.۳۴ و سطح معنی‌داری ۰.۰۰۰ درصد از مطلوبیت خیلی بالایی برخوردار است. نتیجه این گویه نشان می‌دهد که مردم از ورود گردشگران به باغ کشم نهایت خرسند هستند. رونق گردشگری و تاثیر آن روی توسعه‌ی محلی نیز با میانگین کمتر از شاخص اول ۳.۹۸ مطلوب می‌باشد. استقبال مردم از ورود گردشگران نیز با میانگین ۳.۹۱ و سطح خطای کمتر از ۵ درصد مطلوب ارزیابی شده است. یعنی تمام مردم و ساکنان اطراف باغ‌شهر کشم از ورود گردشگران راضی هستند و از آن‌ها استقبال می‌کنند. یعنی پاسخ‌دهنده‌گان این تحقیق، حضور گردشگران در باغ کشم را یک نعمت می‌دانند. تمام گویه‌های این تحقیق با میانگین بالاتر از عدد ۳ که حد وسط طیف است، مطلوب ارزیابی شده‌اند. آماره‌های آزمون تی تک نمونه‌ای برای این گویه‌ها در جدول (۳) آورده شده است.

جدول (۳) آزمون تی تک نمونه‌ای برای شاخص استقبال و نگرش جامعه‌ی میزبان						
شاخص	گویه	میانگین	T	sig	تفاوت میانگین	بازه اطمینان ۹۵٪ برای تفاوت میانگین
استقبال و نگرش	خرسندی از ورود گردشگران به باغ کشم	4.34	16.996	.000	1.342	تا 1.19۱.۵۰

جامعه‌ی میزبان	رونق گردشگری و تاثیر آن روی توسعه‌ی محلی	3.98	11.309	.000	.983	تا 81۱.۱۶
	استقبال مردم کشم از ورود گردشگران	3.91	9.046	.000	.908	تا 71۱.۱۱
	نعمت بودن حضور گردشگران در باغ کشم	4.25	14.474	.000	1.250	تا 1.08۱.۴۲

اثر گردشگری بر اشتغال: شاخص اثر گردشگری بر اشتغال توسط ۴ گویه مورد سنجش قرار گرفت. نقش گردشگران در کاهش بیکاری با میانگین ۳.۳۳ از وضعیت مطلوبی برخوردار است. یعنی گردشگری باغ‌شهری کشم تاثیر خوبی روی کاهش بیکاری دارد. ورود گردشگران و ایجاد تنوع شغلی با میانگین این شاخص ۳.۳۳ و سطح معنی داری این آزمون ۰.۰۰۲ درصد به دست آمده است. با توجه به نتایج این گویه، ورود گردشگران در باغ‌شهر کشم روی ایجاد تنوع شغلی نقش مثبت و معنی داری دارد. حضور گردشگران و ایجاد کسب و کار جدید نیز با میانگین ۳.۲۸ که از حد وسط طیف بالا است، مطلوب ارزیابی می‌شود. بنابراین حضور گردشگران تاثیر خوبی روی ایجاد کسب و کار جدید در منطقه‌ی مورد نظر دارد. توسعه‌ی گردشگری و افزایش تولیدات محلی و اشتغال زایی زنان میانگین ۳.۱۷ که بیشتر از حد وسط طیف است را کسب کرده است. اما با توجه به خطای بیشتر از پنج درصد (۰.۱۶۹) و مقدار t که برابر با ۱.۳۸۵ است، این گویه نا مطلوب ارزیابی می‌گردد. این بدان معناست که از نظر پاسخ-دهنده گان، توسعه‌ی صنعت گردشگری روی افزایش تولیدات محلی و اشتغال زایی زنان تاثیر معناداری ندارد.

جدول (۴) آزمون تی تک نمونه‌ای برای شاخص اثر بر اشتغال						
شاخص	گویه	میانگین	T	sig	تفاوت میانگین	بازه اطمینان ۹۵٪ برای تفاوت میانگین
اثر بر اشتغال	نقش گردشگران در کاهش بیکاری	3.33	2.892	.005	.325	تا 10۰.۵۵
	ورود گردشگران و ایجاد تنوع شغلی	3.33	3.162	.002	.333	تا 12۵۴.۰۰
	حضور گردشگران و ایجاد کسب و کار جدید	3.28	2.641	.009	.283	تا 07۰.۵۰

توسعه‌ی گردشگری و افزایش تولیدات محلی و اشتغال‌زایی زنان	3.17	1.385	169	167	تا ۰.۴۰ - 07
---	------	-------	-----	-----	-----------------

اثر گردشگری بر درآمد: برای سنجش این شاخص چهار گویه به کار رفته است. حضور گردشگران و نقش آن در افزایش درآمد ساکنان محلی با میانگین ۳.۶۰ و سطح معنی داری ۰.۰۰۰، نشان دهنده‌ی تاثیر عمده‌ی گردشگری بر افزایش درآمد ساکنان منطقه مورد نظر است. رونق گردشگری و نقش آن در جذب سرمایه گذاری و افزایش درآمد محلی با میانگین ۳.۵۴ و (sig) یا سطح معنی داری که برابر با ۰.۰۰۰ است، میتوانیم بگویم، از نظر پاسخ‌دهندگان، گردشگری باغ‌شهری نقش خوبی روی سرمایه‌گذاری و درآمد محلی داشته است. افزایش گردشگران و افزایش فروش دکانداران در مواقعی خاصی از سال امتیاز بیشتری کسب کرده است. نتیجه این گویه می‌رساند که باغ‌شهر کشم به عنوان یک جاذبه‌ی گردشگری در مواقعی از سال، نقش خوبی روی افزایش فروش دکان‌داران دارد. پایداری توسعه‌ی گردشگری و پایداری درآمد و پس انداز مردم نیز با میانگین ۳.۶۶ و خطای کمتر از ۵ درصد، از وضعیت خوبی برخوردار است. به طور کلی مطابق نتایج آزمون، تمام چهار گویه‌ی این شاخص با میانگین بالاتر از عدد ۳ که بالاتر از حد وسط طیف است، مطلوب ارزیابی شده اند.

جدول (۵) آزمون تی تک نمونه‌ای برای شاخص اثر بر درآمد						
شاخص	گویه	میانگین	T	sig	تفاوت میانگین	بازه اطمینان ۹۵٪ برای تفاوت میانگین
اثر بر درآمد	حضور گردشگران و افزایش درآمد ساکنان محلی	3.60	6.130	.000	.600	تا ۰.۷۹ ۰.41
	رونق گردشگری و نقش آن در جذب سرمایه گذاری و افزایش درآمد محلی	3.54	5.682	.000	.542	تا ۰.۷۳ ۰.35
	افزایش گردشگران و افزایش فروش دکانداران در مواقعی از سال	3.99	11.457	.000	.992	تا ۰.۱۱۶ ۰.82۱

پایداری توسعه‌ی گردشگری و پایداری درآمد و پس انداز مردم	3.66	6.162	.000	.658	تا ۰.۰۴۵۸۷.
--	------	-------	------	------	-------------

نتیجه‌گیری

در این تحقیق به بررسی تاثیر گردشگری باغ‌شهری و نقش آن بر اقتصاد محلی پرداخته شد. باغ‌شهر کشم یکی از باغ‌های زیبا و جذابی است که در شهر ولسوالی کشم موقعیت دارد. زیبایی و موقعیت مکانی این باغ می‌تواند نقش خوبی برای رشد و توسعه‌ی صنعت گردشگری داشته باشد. شاخص اول (استقبال و نگرش جامعه‌ی میزبان) با میانگین بیش از عدد ۴ مطلوب ارزیابی شد. یعنی مردم از رونق گردشگری و تاثیر آن بر روی توسعه‌ی محلی رضایت داشته و استقبال می‌کنند. روی نتایج تحقیق از شاخص دوم، گردشگری در کاهش بیکاری، ایجاد تنوع شغلی و ایجاد کسب و کار جدید تاثیر مثبت و معنادار دارد. در زمینه‌ی (توسعه‌ی گردشگری و افزایش تولیدات محلی و اشتغال‌زایی زنان) پراکندگی پاسخ‌ها در حد بحرانی قرار دارد. این یعنی پاسخ-دهنده‌گان، رشد گردشگری را روی اشتغال‌زایی زنان، چندان مثبت ارزیابی نمی‌کنند. مطابق شاخص سوم، گردشگری نقش معناداری روی افزایش درآمد ساکنان محلی، جذب سرمایه‌گذاری، افزایش درآمد و افزایش فروش دکان‌داران در مواقعی از سال (که ورود گردشگران زیاد می‌باشد) دارد. هم‌چنان یافته‌ها می‌رساند که پایداری توسعه‌ی گردشگری نقش مثبت و معناداری روی پایداری درآمد و پس انداز مردم دارد. نگرش کلی مردم درباره باغ کشم به نسبت گردشگری مثبت و معنادار است. هم‌چنان برگزاری ورزش‌های محلی فوتبال و والیبال در داخل باغ به جذابیت و شهرت باغ افزوده است. توجه بیشتر به باغ کشم و تلاش برای تبدیل کردن آن به یک جاذبه‌ی مهم گردشگری و هزینه‌ای کردن ورود به باغ، از مواردی است که می‌تواند نقش باغ را برجسته بسازد.

پیشنهادهای

۱. با توجه به نتایج تحقیق موارد زیر پیشنهاد می‌گردد:
۲. باغ‌شهرها جاذبه‌های مهم گردشگری هستند و می‌توانند نقش مهم و فعالی را در صنعت گردشگری کشور داشته باشند، بنابر این توجه به باغ‌شهرها به عنوان مورد مهم در زمینه گردشگری مهم است؛
۳. در افغانستان و به خصوص ولایات شمال شرق باغ‌شهرهای مختلف و متنوعی وجود دارد، از آنجایی که این تحقیق به باغ‌شهر کشم تمرکز دارد، به سایر محققین پیشنهاد می‌گردد که نقش باغ‌شهرهای دیگر را به عنوان جاذبه‌های مهم گردشگری بررسی نمایند؛
۴. مطابق نتایج تحقیق، باغ‌شهر کشم ظرفیت و موقعیت خوبی را برای رشد گردشگری و توسعه‌ی اقتصاد محلی دارد، بنابر همین به مسوولین و ادارات مربوطه پیشنهاد می‌گردد که در زمینه انکشاف هرچه بهتر این باغ توجه نمایند؛

منابع

- اکبری، عبدالامین، عبیدی، سید شفیع الله و سائف، سیف الرحمن. (۱۴۰۳). ظرفیت توسعه‌ی گردشگری کوهستان با تمرکز بر حوض‌های طبیعی (مورد پژوهی: حوض ویغان، افغانستان). دومین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد در پایه، پوهنتون هرمزگان.
- براری، معصومه، فیروزمند، مارال و هاشم‌پور، فهیمه. (۱۳۹۵). بررسی تحلیل اثرات اقتصادی گردشگری شهری از دیدگاه شهروندان (مطالعه‌ی موردی: شهر بابلسر)، مجله علوم جغرافیای، شماره ۲۴، ص ۴۰-۵۵.
- جمهری، خدیجه بوزر، شایان، حمید و قندهاری، الهام. (۱۳۹۶). نقش و جایگاه گردشگری کشاورزی در توسعه‌ی روستایی، همایش منطقه‌ای ظرفیت‌های گردشگری و توسعه‌ی شهرستان فردوس.
- خسروی نژاد، محبوبه، صیدائی، سید اسکندر و صرامی، حسین. (۱۳۹۱). گردشگری خانه‌های دوم و روابط متقابل بین شهر و روستا، سپهر، دوره‌ی ۲۱، شماره‌ی ۸۴، ص ۶۶-۶۹.
- زندیه، مهدی و گودرزیان، شروین. (۱۳۹۳). رویکرد منظرین، عامل موفقیت گردشگری شهری، فصلنامه علمی تحقیق‌ی مرکز تحقیق‌ی هنر معماری و شهرسازی نظر، سال ۱۱، شماره ۳۰، ص ۵۹-۶۶.
- زیاری، کرامت‌اله، فرهادی‌خواه، حسین، آروین، محمود و ظفری مسعود. (۱۳۹۷). برنامه‌ریزی راهبردی توسعه‌ی گردشگری (مطالعه‌ی موردی: باغات سنتی شهر قزوین)، فصلنامه گردشگری شهری، دوره ۵، شماره ۴، ص ۱۵۳-۱۷۰.
- سعیدی، عاطفه و شعاعی، محمد رضا. (۱۳۹۳). بررسی معناگرایانه شکل‌گیری گردشگری در باغ‌شهر، اولین کنفرانس ملی تحقیق‌های نوین در معماری و شهرسازی.
- صابری، امیر، اکبری، محمد رضا و پورامرابی، سمیرا. (۱۳۹۵). جایگاه فضاهای سبز شهری در گزران اوقات فراغت و گردشگری شهروندان، فصلنامه مطالعات مدیریت گردشگری، سال ۱۰، شماره ۳۱، ص ۷۱-۸۴.
- ضیایی، محمود و عباسپور. نیلوفر. (۱۳۹۰). ارزیابی کیفیت محصول گردشگری شهری تهران از دید گردشگران درون مرزی، فصلنامه گردشگری و توسعه.
- عینالی، جمشید، آذرخش، سکینه و بیگدلی، اعظم. (۱۴۰۱). پیوندهای روستا-شهری و نقش آن در توسعه‌ی اقتصاد روستایی با تاکید بر گردشگری (مطالعه‌ی موردی: دهستان حصار ولیعصر، شهرستان آوج-استان قزوین)، فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی، سال سوم، شماره چهارم (پیاپی ۱۲)، ص ۸۱-۱۰۱.

فنی، زهره، علیزاده طولی، محمد و زحمتکش، زینب. (۱۳۹۴). تاثیرات گردشگری بر توسعه‌ی پایدار شهری از نظر ساکنان (مورد مطالعه: جزیره قشم)، فصلنامه علمی تحقیق‌ی مطالعات مدیریت گردشگری، سال نهم، شماره ۲۸، ص ۳۹-۷۲.

هاشمیان، سید صفالدین و همتی، روشن بابایی. (۱۴۰۳). تاثیر اکوتوریسم در توسعه‌ی گردشگری پایدار شهری (مطالعه‌ی موردی: شهر قزوین). اولین کنفرانس بین‌المللی گردشگری (مطالعه‌ی فرصت‌ها و چالش‌های توسعه‌ی گردشگری با محوریت استان اردبیل).